

Tiltaksliste Meld. St. 32 (2018–2019) - Et kvotesystem for økt verdiskaping - En fremtidsrettet fiskerinæring

3 Regjeringens tiltak for et effektivt, fleksibelt og legitimt kvotesystem

Tiltakene balanserer en rekke til dels motstridende hensyn:

- Samfunnsøkonomisk effektiv utnyttelse av fiskeriressursene
- Et kvotesystem som oppfattes som legitimt i næringen, kystsamfunnene og i samfunnet for øvrig
- Forutsigbare rammebetingelser for næringsaktørene
- Et robust juridisk rammeverk som gir tilstrekkelig handlingsrom for myndighetene
- Bedre utnyttelse av eksisterende fangstkapasitet
- Et enklere og mer transparent kvotesystem
- Et kvotesystem som gir insentiver til skånsom fangst og som reduserer verditap og matsvinn

3.1 Regjeringens forslag til tiltak – Forenkling av grunnsystemet

- Årlige deltakeradganger og konsesjoner erstattes med en felles fiskeritillatelse.
- Det enkelte fartøys andel av disponibel kvote fremkommer av kvotefaktorer som tildeles fartøy med relevant fiskeritillatelse.
- Dynamiske kvotefordelingsmekanismer erstattes av en fast fordeling.

3.2 Regjeringens forslag til tiltak – Økt fleksibilitet i fisket

- Det skal opprettes en ordning for kvoteutveksling for ut- og innleie av kvoter innenfor et kvoteår.
- Kvoteutvekslingsordningen skal begrenses til ut- og innleie av maksimalt henholdsvis 20 og 50 pst. av verdien av fartøyets kvoter.
- Det opprettes en selvfinansierende markedsplass for å sikre effektiv, transparent og fleksibel kvoteutveksling.

3.3 Regjeringens forslag til tiltak – Langsiktig tilpassing av fangstkapasitet

- Dagens strukturkvoteordning videreføres med endret innretning.
- Strukturkvoteordningens tidsbegrensning opprettholdes med videreføring av kvotetak på dagens nivå, fartøygrupper om lag som i dag, uten geografiske eller gruppespesifikke avkortninger til omfordeling i gruppen, uten kondemneringskrav og med fleksibilitet til å dele opp kvotepakker.
- Ved bruk av strukturkvoteordningen avkortes kvotefaktorene med 10 pst. som tilfaller en kvotebeholdning. Anvendelsen av avkortede andeler skal virke nøytralt på kvotefordelingen, dvs. at utleie kun vil foregå innenfor samme gruppe.
- Fartøyeier gis mulighet til å søke om konvertering av strukturkvoter til kvotefaktorer med 15 års lengre varighet enn någjeldende tidsbegrensning.
- Ved konvertering fordeles deler av strukturgevinsten innenfor de angjeldende fartøygrupper.
- Konvertering vil være frivillig for den enkelte.

3.4 Regjeringens forslag til tiltak – Rammebetingelser for sjarkflåten

- Gruppeinndeling etter hjemmelslengde erstattes av en gruppeinndeling etter faktisk lengde.
- Samfiskeordningen i torskefiskeriene avvikles ved overgangen til et nytt kvotesystem.

- Det innføres en næringsfinansiert kondemneringsordning for fartøy under 11 (13) meter.

3.5 Regjeringens forslag til tiltak – Rekruttering til fiskerinæring

- Åpne grupper opprettholdes med en fast andel av hensyn til småskalafiske, for at ungdom skal kunne etablere seg i fiske uten for høye kostnader, og for å bidra til å sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur.
- Næringsgrunnlaget for de minste fartøyene i de omfattede områdene opprettholdes gjennom en videreføring av Kystfiskekvoten.
- Fartøy i åpen gruppe eid av fiskere under 30 år gis et kvotetillegg fra gruppekvoten til åpen gruppe. Dette vil tydeliggjøre begrunnelsen for å ha åpne grupper, som er at disse skal legge til rette for at ungdom skal kunne etablere seg som fartøyeiere.
- Skole- og lærlingekvoteordningen opprettholdes for å legge til rette for at utdanningsinstitusjoner kan gjennomføre mer praktisk rettet undervisning.
- Det etableres en kvotebonusordning for fiskere med eget fartøy under 30 år som vil gi fartøy eid av om lag 5 fiskere om lag 80 pst. av kvotegrunnlaget til et fartøy i lukket gruppe i 5 år. Ordningen vil over en 5 års periode gi fartøy eid av om lag 25 unge fiskere et bredere kvotegrunnlag i åpen gruppe. Kvoteavsetninger til rekrutteringskvotebonusordningen hentes fra den samlede avsetningen til ekstrakvoter.

3.6 Regjeringens forslag til tiltak – pliktsystemet for fartøy med torsketråttillatelse

- Opprettholde dagens aktivitetsplikt, på gjeldende vilkår.
- Dagens primære tilbudsplikt opprettholdes.
- Den sekundære tilbudsplikten endres til å omfatte Nord- Norge.
- Avregningsperioden for bearbeiding endres fra hver omsatte fangst til månedlig avregning.
- Bearbeidingskravet for torsk økes fra 70 pst. til 75 pst.

3.7 Regjeringens forslag til tiltak – Kvotesystemet i et verdikjedeperspektiv

- De årlige reguleringene av fisket skal i størst mulig grad utformes med fartøykvoter. Det vil være positivt for kvaliteten, blant annet ved at kappfiske unngås.
- Det avsettes inntil fem pst. av torskekvotene til ekstrakvoteordninger, som særlig kan benyttes til å bidra til å redusere sesongvariasjoner og øke fiskeindustriens tilgang på ferskt råstoff.
- Kvoteavsetninger til rekrutteringsformål hentes fra den samlede avsetningen til ekstrakvoteordningen.
- Etablering av en markeds plass for kvoteutveksling og mulighet for oppdeling av kvotepakker vil legge til rette for mer spesialisert fiske, bidra til bedre utnyttning av alle fiskeressursene og slik legge til rette for bedre samhandling mellom flåte og industri.

3.8 Regjeringens forslag til tiltak – Næringens bidrag

- Kvoter leies årlig ut fra en kvotebeholdning for å skaffe inntekter til staten.
- Kvoter leies ut fra kvotebeholdningen innenfor fartøygruppene.
- 20 prosent av strukturgevinsten, fra frivillig konvertering av allerede tildelte strukturkvoter, tilføres kvotebeholdningen.
- Avkortning ved fremtidig strukturering tilføres kvotebeholdningen.